

SCENARIUSZ ZAJĘĆ/WARSZTATÓW EDUKACYJNYCH

CZĘŚĆ 1. SCENARIUSZA

TYTUŁ	Porozmawiamy o ideałach piękna. Od starożytności do ciałapozytywności XX i XXI wieku.
GŁÓWNY TEMAT	Ideały piękna
INNE PRZEDMIOTY/DYSCYPLINY	- sztuka, - literatura, - socjologia
TYP/FORMA ZAJĘĆ	zajęcia stacjonarne
CZAS TRWANIA ZAJĘĆ	90 min (2 godziny lekcyjne)
WIEK UCZNIÓW	Uczniowie w wieku 15-18 lat.

CZĘŚĆ 2. SCENARIUSZA

CEL ZAJĘĆ	<p>Celami zajęć są:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wprowadzenie wiadomości dotyczących ideałów piękna na przestrzeni wieków oraz treści związanych z tą kategorią estetyczną na podstawie prezentowanych tekstów kultury (obrazów, rzeźb, wierszy), - refleksja nad współczesnym postrzeganiem idei piękna i analiza ruchu społecznego opierającego się na ciałapozytywności. 	
EFEKTY UCZENIA SIĘ	W DZIEDZINIE WIEDZY	<p>Uczestnik/uczestniczka zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> – podstawowe zagadnienia związane z filozofią antyczną (np. kalokagatia, triada platońska), – przykładowe dzieła sztuki i literatury związane z przedstawianiem ciała, – cechy ciała ludzkiego uznawane za idealne na przestrzeni wieków, – postulaty ruchu ciałapozytywności.
	W DZIEDZINIE UMIEJĘTNOŚCI	<p>Uczestnik/uczestniczka potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> – dokonać analizy obrazów i wierszy, – zaprezentować swój punkt widzenia, – uczestniczyć w rozmowie dotyczącej tematu zajęć, – prowadzić refleksję na temat współczesnych ideałów piękna, – dostrzec i omówić pozytywne i negatywne strony ciałapozytywności.
	W ZAKRESIE KOMPETENCJI	<p>Uczestnik/uczestniczka:</p> <ul style="list-style-type: none"> – potrafi prezentować swoje zdanie,

	SPOŁECZNYCH	-- z uwagą wysłuchuje wypowiedzi innych uczestników zajęć, -- skutecznie porozumiewa się z innymi, – trafnie argumentuje swoje racje, – dostrzega potrzebę rozmowy na temat ciała i samoakceptacji, – szanuje innych ludzi.
METODY NAUCZANIA	Pogadanka, dyskusja, praca indywidualna, praca w grupie, burza mózgów, praca z tekstem.	
PROPONOWANE NARZĘDZIA DYDAKTYCZNE / POTRZEBNE MATERIAŁY	– komputer, – rzutnik multimedialny, – wydrukowane materiały (omawiane wiersze i karty pracy) – małe białe karteczki, – kolorowe piłeczki.	
WARUNKI WSTĘPNE (jeśli dotyczy)	Uczniowie poproszeni zostają, aby na lekcję zabrać ze sobą fotografię osoby, którą uważają za „ideał piękna”.	

CZĘŚĆ 3. SCENARIUSZA

TREŚCI NAUKOWE – SZCZEGÓŁOWA CHARAKTERYSTYKA	<p>I. Estetyka - ideały piękna ukazane w literaturze i sztuce.</p> <p>II. Dyskusja na temat współczesnego, medialnego „kultu ciała”.</p> <p>III. Analiza i interpretacja wiersza Wisławy Szymborskiej „Kobiety Rubensa” w zestawieniu z pracami malarza.</p> <p>IV. Elementy filozofii antycznej (kalokagatia).</p> <p>V. Redagowanie tekstu - napisanie rozprawki.</p> <p>VI. Mitologia grecka - mit o Afrodycie.</p>		
PODSTAWOWE POJĘCIA	ideał piękna, ciało, sztuka, literatura		
STRUKTURA ZAJĘĆ	LEKCJA 1	CZYNNOŚCI WSTĘPNE (5min)	<p>KROK 1</p> <p>Osoba prowadząca wita uczniów i wprowadza temat zajęć przedstawiając cele lekcji. Następnie uczestnicy zajęć zostają poproszeni o wstanie z miejsc i rozpoczęcie swobodnego spaceru po sali, osoba prowadząca zachęca uczniów do powolnych ćwiczeń rozciągających: obroty</p>

			<p>głowy, rozciąganie ramion, stanie na jednej nodze, informuje jednak, że ćwiczenie będzie wymagało skupienia. Nauczyciel zachęca uczniów do podzielenia się skojarzeniami związanymi ze słowem „ciało”. Przykładowe pytania nauczyciela:</p> <p>czym jest dla was ciało? jakie są funkcje ciała? czy ciało powinno być traktowane jako reprezentacja człowieka?</p> <p>Celem ćwiczenia jest rozmowa o ciele z czynnym udziałem ciała. Rozgrzewka może sprawić, że uczniowie poczują się swobodnie.</p> <p>KROK 2</p> <p>Po zakończeniu ćwiczenia uczniowie zostają poproszeni o wybranie jednej z dwóch konfiguracji, w której preferują pozostać podczas reszty zajęć:</p> <ul style="list-style-type: none"> - w kole, - w ławkach, parami. <p>Po zajęciu miejsc nauczyciel rozdaje uczestnikom zajęć kartki, na których znajdują się kopie dwóch utworów poetyckich, uczniowie zostają poinformowani, że na kartkach znajdują się teksty, które omawiać będą w dalszej części zajęć.</p> <p>KROK 3</p> <p>Za pomocą rzutnika prowadzący wyświetla pierwszy slajd dołączonej do modułu prezentacji, który przedstawia „Wenus z Milo”. Nauczyciel zadaje pytanie o skojarzenia uczniów związane z dziełem. Uczniowie zapisują swoje odpowiedzi na tablicy.</p> <p>Przykładowe skojarzenia:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rzeźba antyczna, - bogini grecka, - piękno, - nagość.
		<p>WPROWADZENIE NOWYCH TREŚCI (35 min)</p>	<p>KROK 1</p> <p>Osoba prowadząca wyświetla kolejny slajd przedstawiający „Wenus z Milo”</p>

			<p>w zestawieniu z rzeźbą „Recycling Art”. Prowadzący krótko omawia pochodzenie rzeźby i prosi uczniów o słowną interpretację opartą o uprzednio zebrane i zapisane na tablicy skojarzenia z antyczną rzeźbą. Proponowana metoda to burza mózgów.</p> <p>KROK 2 Osoba prowadząca wyświetla kolejny slajd, na którym znajduje się wiersz Haliny Poświatowskiej pt.: „Wenus” (uczniowie otrzymali wcześniej kopie utworów). Nauczyciel pyta, czy biorący udział w zajęciach znają losy Afrodyty – bogini z mitologii greckiej. Jeśli uczniowie potrafią przywołać historię postaci, nauczyciel prosi o zapisanie kluczowych słów jej dotyczących, np. bogini miłości, piękna, obiekt pożądania bogów i ludzi, matka Erosa (wg niektórych wersji mitu), żona Hefajstosa.</p> <p>Jeśli historia Afrodyty nie jest uczniom znana, osoba prowadząca podaje link do „Mitologii greckiej” Jana Parandowskiego i prosi o przeczytanie fragmentu poświęconego bogini http://biblioteka.kijowski.pl/parandowski%20jan/jan-parandowski-mitologia.pdf – str. 59 – 62. Następnie razem z uczniami wypisuje na tablicy słowa klucze charakteryzujące postać.</p> <p>KROK 3 Prowadzący za pomocą kolejnego slajdu wprowadza antyczne pojęcie „kalokagatia”. Wprowadza jeden z elementów estetyki platońskiej. Zwraca uwagę na to, że w kulturze często łączą się ze sobą wartości: piękno, dobro i prawda. Nauczyciel rozpoczyna rozmowę pytaniem dotyczącym łączenia się ze sobą tych trzech cnót, prosi uczniów o opinię.</p> <p>KROK 4 Wyświetlając kolejny slajd, nauczyciel wprowadza uczniów w barokowy ideał</p>
--	--	--	--

			<p>piękna kobiecego ciała – wyświetla dwa obrazy Petera Paula Rubensa: „Trzy Gracie” i „Zjednoczenie Wody z Ziemią”. Po zapoznaniu się uczniów z dziełami Rubensa, wyświetlony (i odczytany głośno przez jednego z chętnych uczestników zajęć) zostaje wiersz Wisławy Szymborskiej „Kobiety Rubensa”. Pada pytanie o ocenę namalowanych przez Rubensa modelek, jakiej dokonała współczesna poetka. Jaki wniosek wynika z tego zestawienia? Co dzieje się z ideałem piękna w poszczególnych epokach?</p> <p>KROK 5 Osoba prowadząca prosi uczniów o przedstawienie zdjęć, które uprzednio przygotowali, a które przedstawiają ich ideały piękna. Uczniowie i nauczyciel poświęcają kilka minut na zapoznanie się z przygotowanymi fotografiami, dostrzegają cechy wspólne i różnice pomiędzy postaciami. Zauważają mnogość „ideałów”.</p>
		<p>PODSUMOWANIE I CZYNNOCI KOŃCOWE (5 min)</p>	<p>KROK 1 Uczniowie proszeni są o odrobienie zadania domowego: otrzymują kartę pracy przedstawiającą dwa przywołane podczas zajęć obrazy P.P. Rubensa. Mają za zadanie opisanie jednego z nich.</p> <p>KROK 2 Zapowiedziana zostaje kontynuacja tematu na następnych zajęciach.</p>
	<p>LEKCJA 2</p>	<p>CZYNNOCI WSTĘPNE (10 min)</p>	<p>KROK 1 Przywitanie uczestników i krótkie przypomnienie ostatniej lekcji. Osoba prowadząca może poprosić o to uczniów zadając pytanie – czego dowiedzieli się na poprzednich zajęciach.</p> <p>KROK 2 Chętni uczniowie odczytują swoje zadania domowe, później porównują swoje spostrzeżenia dotyczące antycznego</p>

			<p>i barokowego ideału piękna utrwalonego w sztuce, zauważają różnice. Na tablicy powstaje tabela, w której, na podstawie uczniowskich spostrzeżeń, zapisane zostają sposoby przedstawienia ciała w sztuce epoki antyku i baroku. Prawdopodobne spostrzeżenia:</p> <table border="1" data-bbox="858 562 1374 1205"> <thead> <tr> <th data-bbox="858 562 1115 600">Antyk</th> <th data-bbox="1115 562 1374 600">Barok</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="858 600 1115 1205"> <ul style="list-style-type: none"> - symetryczne, delikatne rysy, - prosty nos, - długie, falowane włosy, rozpuszczone lub zebrane w niski kok, - smukła sylwetka z niewielkim wcięciem w talii, - delikatnie zarysowane mięśnie brzucha, - postacie ukazane statycznie. </td> <td data-bbox="1115 600 1374 1205"> <ul style="list-style-type: none"> - blada cera i rumiane policzki, - długie, połyskujące włosy, - pulchne sylwetki: szerokie biodra i ramiona, - postacie ukazane dynamicznie, podczas tańca, rozmowy, pracy. </td> </tr> </tbody> </table>	Antyk	Barok	<ul style="list-style-type: none"> - symetryczne, delikatne rysy, - prosty nos, - długie, falowane włosy, rozpuszczone lub zebrane w niski kok, - smukła sylwetka z niewielkim wcięciem w talii, - delikatnie zarysowane mięśnie brzucha, - postacie ukazane statycznie. 	<ul style="list-style-type: none"> - blada cera i rumiane policzki, - długie, połyskujące włosy, - pulchne sylwetki: szerokie biodra i ramiona, - postacie ukazane dynamicznie, podczas tańca, rozmowy, pracy.
Antyk	Barok						
<ul style="list-style-type: none"> - symetryczne, delikatne rysy, - prosty nos, - długie, falowane włosy, rozpuszczone lub zebrane w niski kok, - smukła sylwetka z niewielkim wcięciem w talii, - delikatnie zarysowane mięśnie brzucha, - postacie ukazane statycznie. 	<ul style="list-style-type: none"> - blada cera i rumiane policzki, - długie, połyskujące włosy, - pulchne sylwetki: szerokie biodra i ramiona, - postacie ukazane dynamicznie, podczas tańca, rozmowy, pracy. 						
		<p>WPROWADZENIE NOWYCH TREŚCI</p>	<p>KROK 3</p> <p>Nauczyciel za pomocą rzutnika wyświetla dwa, współczesne dzieła sztuki: „Yolandę” Miriam Lenk i „Madonna with a child” Fernando Botero. Prowadzący pyta uczestników o znajomość terminu „ciałopozytywność”. Można przypuszczać, że to zjawisko będzie uczniom znane, bo wiele informacji na jego temat pojawia się w mediach społecznościowych. Zadaniem nauczyciela jest rozpoczęcie dyskusji na temat tego ruchu społecznego. Uczniowie wymieniają się spostrzeżeniami. Nauczyciel zadaje pytanie o powód, dla którego ważne może być to zjawisko. Jeśli uczniowie nie znaliby tego ruchu, dyskusję warto poprzedzić wyjaśnieniem terminu, korzystając z „Wielkiego słownika języka polskiego” online: https://wsjp.pl/haslo/podglad/101446/cialopozytywnosc</p>				

			<p>KROK 4 Nauczyciel inicjuje rozmowę dotyczącą ideału piękna w social-mediach. Pyta, czy uczestnicy zajęć napotykają w Internecie treści, które mogą być niebezpieczne lub krzywdzące, prosi uczniów o ocenę zjawisk, które obserwują oraz o zajęcie stanowiska na temat tych treści: chętni uczniowie dzielą się spostrzeżeniami.</p> <p>KROK 5 Osoba prowadząca wyświetla kolejne slajdy przygotowanej prezentacji, przedstawia uczniom filmy oraz fotografie stworzone przez twórców podążających za ruchem ciała pozytywności.</p> <p>KROK 6 Nauczyciel dzieli uczniów na grupy za pomocą kolorowych piłeczek: każda osoba losuje piłeczkę, której kolor przypisuje ją do którejś z grup. Każdy z zespołów otrzymuje kartkę służącą do napisania szkiców rozprawek (teza i argumenty w punktach) (patrz KARTA PRACY 2)</p>
		<p>PODSUMOWANIE I CZYNNOŚCI KOŃCOWE (10 min)</p>	<p>KROK 1 Każda z grup prezentuje swoje tezy i argumenty. Podczas odczytywania wyników pracy przez 1. grupę, uczniowie 2. notują w specjalnej rubryce te argumenty, których nie uwzględnili. Po chwili role się zmieniają.</p> <p>KROK 2 Wszyscy uczestnicy dziękują sobie wzajemnie za zajęcia. Chętni mówią, co uważają za cenne, mają też możliwość aby powiedzieć o tym, co ich zdaniem należałoby poprawić, co chcieliby rozwinąć lub co uzupełnić. Po tej wymianie uczestnicy zajęć żegnają się i następuje koniec zajęć.</p>

CZĘŚĆ 3. SCENARIUSZA

KORZYŚCI	<p>Tematyka zajęć jest społecznie ważna. Rozmowa o ciele i jego odbiorze wydaje się dla młodych ludzi szczególnie istotna.</p> <p>Zajęcia aktywizują wszystkich uczniów, mają oni możliwość praktykowania umiejętności pracy w grupie oraz prezentowania i argumentowania własnych poglądów.</p> <p>Nauczyciel podczas zajęć przywołuje wiele tekstów kultury: obrazów, rzeźb, wierszy, pochodzących z różnych epok, co wpływa pozytywnie na uczniowską umiejętność obcowania ze sztuką.</p>
RYZYKA I SUGEROWANE ROZWIĄZANIA	<p>Mnogość tekstów kultury może wpłynąć na trudności związane z ich zapamiętaniem, ważne jest zatem aby nauczyciel udostępnił uczniom przygotowaną prezentację, gdzie znajdują się fotografie wszystkich, omawianych dzieł wraz z tytułami i autorami. Aby uniknąć braku zaangażowania uczniów w dyskusje inicjowane podczas zajęć osoba prowadząca powinna zadbać o to, aby uczestnicy zajęć czuli się komfortowo: np. dzięki ćwiczeniu fizycznemu wykonanemu na początku zajęć, uczniowie mogli poczuć się swobodnie.</p>